

המרכז למורשת המודיעין (מל"מ)
מרכז המידע למודיעין וטרור

חדשות העימות הישראל-פלסטיני

16-31 מאי 2006

ובדרומה...

נמשך ירי רקטות ה"קסאם" לעבר ישובי הנגב... שר הביטחון עמיר פרץ בודק את הפגיעה של רקטת "קסאם" בבית בשדרות (צילום: "רויטרס", 31 במאי)

ירי רקטות בצפון ישראל ...

"יום "קרב" עם ה"חזבאללה" בעקבות מטח רקטות לעומק ישראל. בצילום: חיל האוויר תוקף בלבנון במהלך חילופי האש עם ה"חזבאללה" (טלוויזית "אלמנאר", 28 במאי)

תוכן העניינים

אירועים בולטים בשטח

נתונים סטטיסטיים

מדיניות ישראל

הזירה הפנים-פלסטינית

סיוע הומניטארי לפלסטינים

פעילות מדינית על ה"חמאס"

עיקרי תמונת המצב

- במוקד פעילות הטרור במחצית השנייה של מאי עמד ירי רקטות ה"קסאם" בדרום ומטח רקטות 122 מ"מ בצפון. לעבר רכס הר מירון נורה מטח רקטות, שפגע בבסיס חיל האוויר והוביל ל"יום קרב", המשמעותי מסוגו מאז יציאת צה"ל מלבנון. במהלכו התנהלו חילופי אש כבדים בין צה"ל ל"חזבאללה" לאורך הגבול הישראלי-לבנוני. **בדרום** נמשך ירי רקטות ה"קסאם" לעבר מרכזי אוכלוסייה, הגם שהקיפו פחת במהלך מאי בעל פעילות סיכול ומוע נמרצת של כוחות הביטחון הישראליים. בלטו מספר נפילות של רקטות שפגעו בבתי מגורים ובבית ספר בשדרות, ורק מידה רבה של מזל מנעה נפגעים נופש.

- במישור המדיני** בלט ביקורו הראשון של ראש הממשלה אהוד אולמרט בארה"ב במהלכו נדונה תוכנית ה"התכנסות" (לצד האיום האיראני). ראש הממשלה הבטיח לאמריקאים כי הוא נותר מחויב ל"מפת הדרכים" ויפעל למצות את ההידברות עם אבו מאזן, אולם אם לא יימצא פרטנר פלסטיני תפונה ישראל לתוכנית ה"התכנסות". נשיא ארה"ב כינה את רעיון ה"התכנסות" "נועז" אולם הבהיר לתפיסתו יש לראות בה מהלך ביניים בלבד באשר הפיתרון המועדף הינו הסכם סופי שיושג בהסכמה הדדית על בסיס "מפת הדרכים".

אירועים בולטים בשטח

מטח קמיושות בצפון וחילופי אש כבדים עם ה"חזבאללה"

■ במהלך ה-28 במאי התנהל בצפון "יום קרב", המשמעותי מסוגו מאז יציאת צה"ל מלבנון. באירועי ה-28 במאי ניתן להבחין בשלושה שלבים:

■ **ירי רקטות לעומק הגליל:** ב-28 במאי לפנות בוקר נורה מטח של כ-8 רקטות 122 מ"מ לעבר רכס הר מירון. כ-3 רקטות פגעו בבסיס חיל האוויר ופצעו קל חייל צה"ל. ארגון "הג'האד האסלאמי בפלסטין" נטל על עצמו את האחריות לירי בהציגו אותו כתגובה להריגתו של מחמוד אלמג'ד'וב (פעיל בכיר בלבנון, שישאל הואשמה בהריגתו). זמן קצר לאחר מכן [בלחץ ה"חזבאללה"?] פרסם נציג "הג'האד האסלאמי בפלסטין" הכחשה לנטילת האחריות.

■ **תקיפת שני בסיסי "החזית/ג'בריל":** בתגובה לירי הרקטות תקף חיל האוויר שני בסיסים של "החזית/ג'בריל" באזור סלטאן יעקב שבדרום בקעת הלבנון, ובאזור אלנאעמה, שמדרום לבירות. בתקיפות הללו נפצעו כתשעה מחבלים.

■ **חילופי אש כבדים לאורך הגבול בין צה"ל ל"חזבאללה":** בשעות אחר הצהרים התפתחו חילופי אש כבדים בעקבות פיגוע צליפה של ה"חזבאללה", שפצע קשה חייל צה"ל סמוך למנרה. במהלכם ביצע ה"חזבאללה" ירי ארטילרי רחב היקף ופיגועי צליפה לעבר מוצבי צה"ל ויישובים שבסמוך לגבול. צה"ל תקף באמצעות חיל האוויר וארטילריה כ-20 מוצבי "חזבאללה" לאורך הגבול. כתוצאה מירי צה"ל נהרג מחבל מה"חזבאללה" ונפגעו מוצבי "חזבאללה" ושני כלי רכב נושאי רקטות.

■ **"יום הקרב" הסתיים בשעות אחר הצהרים בהפסקת אש, שהושגה בעקבות בקשה, שהוגשה ע"י ממשלת לבנון בתיווך אוניפי"ל¹.**

---

¹ פירוט נוסף ראו בלקט מידע מה-29 מאי: ["ירי קטיושות לעומק הגליל הוביל ל"יום קרב" בין צה"ל ל"חזבאללה"](#), המשמעותי מסוגו מאז יציאת צה"ל מלבנון.

הלחימה בשטח: תקיפות חיל האוויר והארטילריה של צה"ל לעבר מוצבי ה"חזבאללה" לאורך הגבול (מלווייזת "אלמנאר", 28 במאי)

המלחמה על התודעה: צילום מתוך סרטון לזכר המחבל מה"חזבאללה", שנהרג בעת חילופי האש. מימין: דגל לבנון ועליו הסיסמא "אנו מתים כדי להגן על לבנון" (מלווייזת "אלמנאר", 30 במאי). זאת על מנת לחזק את הדימוי, שמנסה ה"חזבאללה" ליצור לעצמו מול יריביו מבית כמונייה של לבנון.

למרות פעילות סיכול נמרצת של כוחות הביטחון נמשך ירי רקמות ה"קסאם"

■ במהלך חודש מאי זוהו 54 נפילות של רקמות "קסאם", שנוורו לעבר יישובי הגב המערבי. מספר זה מהווה ירידה לעומת הנפילות המזוהות בחודשים האחרונים (ממוצע של כ-70-80 נפילות לחודש, ראו פרק נתונים סטטיסטיים). הסיבה לירידה במספר מקרי הירי הינה, להערכתנו, פעילות הסיכול והמנע הנמרצת, שמבצעים כוחות הביטחון כלפי משגרי טילי ה"קסאם" ברצועה (ראו להלן).

■ בין אירועי הירי בלמו: נפילות רקמות "קסאם" באזור מגורים בשדרות, אחת מהן סמוך לביתו של שר הביטחון (y-net), שגרמו למספר נפגעי הלם (בוקר ה-31 במאי); נפילת רקמה סמוך לבית ספר תיכון בשדרות, שגרמה נזק לאחת הכיתות (22 במאי);

נפילת רקמת "גראד" ארוכת טווח בנתיב העשרה, שגרמה נזק ללול העופות ולחממות (16 במאי).

פעילות סיכול ומונע של צה"ל בתוך רצועת עזה

■ בנוסף לתגובות ה"שגרתיות" על ירי ה"קסאם" (ירי ארטילרי, סיכולים ממוקדים) פעלו גם כוחות צה"ל בצפון הרצועה בסיוע מסוקים. בליל 29-30 מאי נכנס כוח צה"ל לאזור בית להיא, הציב מארב בשטח ופתח באש מטווח קצר לעבר חוליית מחבלים בעת שהתכוונה לשגר רקמות לעבר ישראל. חוליית יורי ה"קסאם" הייתה משותפת ל"ג'האד האסלאמי בפלסטין" ול"ועדות ההתנגדות העממית" (סוכנות הידיעות "ראמתאן", 29 במאי). כתוצאה מכך נהרגו ארבעה מחבלים ושמונה נפצעו.

כוחות הצלה מטפלים במחבל שנפצע בהיתקלות עם כוח צה"ל שפעל ברצועה. מאחור נראה משגר מוכן להפעלה (טלוויזיה "אלערביה", 30 במאי)

סוכל ניסיון פיגוע התאבדות בישראל

■ מחסום צה"ל בבורין (סמוך לשכם) זיהה שני פלסטינים חשודים. בעת בדיקתם החלו השניים להימלט מהמקום. במהלך המרדף השליכו השניים תיק שנשאו עימם שכלל מטען חומר נפץ במשקל של כ-7 ק"ג. השניים **הודו שהיו בדרכם לירושלים לביצוע פיגוע התאבדות בשטח ישראל**. כמו כן נעצר נהג מונית שהיה אמור להובילם. המטען פוצץ על ידי כוחות הביטחון הישראליים (דובר צה"ל, 29 מאי).

פעילות סיכול ומונע בגדה המערבית

■ במחצית השנייה של מאי נמשכה פעילות סיכול ומונע אינטנסיבית בגדה המערבית במסגרתה נעצרו עשרות חשודים, נתפסו אמצעי לחימה רבים וסוכלו פיגועי טרור. בין הפעולות הללו בלטו:-

✿ **הריגת פעיל בכיר בזרוע המבצעית-טרוריסטית של "הג'האד האסלאמי בפלסטין":** ב-20 מאי פגע חיל האוויר במכוניתו של **מחמד שעבאן אבראהים דחרוח** והרג אותו. כמו כן נהרגו עוד שלושה אזרחים ששהו במקום. מחמד דחרוח התמחה בעיקר בייצור רקמות (דובר צה"ל, 21 מאי).

✿ **במבצע לילי (22 מאי),** עצרו כוחות הביטחון הישראליים במרכז ראמאללה את **אבראהים ג'מיל עבד אלע'אני מרעי חאמד, ראש הזרוע המבצעית-טרוריסטית של ה"חמא"ס בגדה המערבית.** העצור, בכיר מבוקשי ה"חמא"ס מאז 1998, היה אחראי לביצוע שורה ארוכה של פיגועי הרג בהם נהרגו ונפצעו עשרות ישראלים. בין היתר היה אחראי לתכנון והוצאה לפעול של הפיגועים הבאים (על פי דובר צה"ל, 23 במאי):

✓ **9 מרץ 2002** – מחבל מתאבד פוצץ עצמו **בקפה "מומנט"** בירושלים. 11 בני אדם נהרגו וכ-25 נפצעו.

✓ **7 מאי 2002** – מחבל מתאבד פוצץ עצמו **במועדון "שפילד"** בראשון לציון. 15 בני אדם נהרגו וכ-51 נפצעו.

✓ **31 יולי 2002** - פיצוץ מטען חבלה שהונח **בקפטריה באוניברסיטה העברית בירושלים.** 9 בני אדם נהרגו.

✓ **9 ספטמבר 2003** – מחבל מתאבד פוצץ עצמו **בתחנת הסעה בסמוך למחנה צריפין.** 9 בני אדם נהרגו וכ-14 נפצעו.

✓ **9 ספטמבר 2003** – מחבל מתאבד פוצץ עצמו **בקפה "הילל"** בירושלים. 7 בני אדם נהרגו ו-70 נפצעו.

✓ הפעלת חוליה ("חוליית סילוואן") שניסתה לבצע פיגוע במיכלי הדלק בפי גלילות (23 מאי 2002) ופיגועים נגד רכבות ב-21 יוני 2002 וב-30 יוני 2004 .

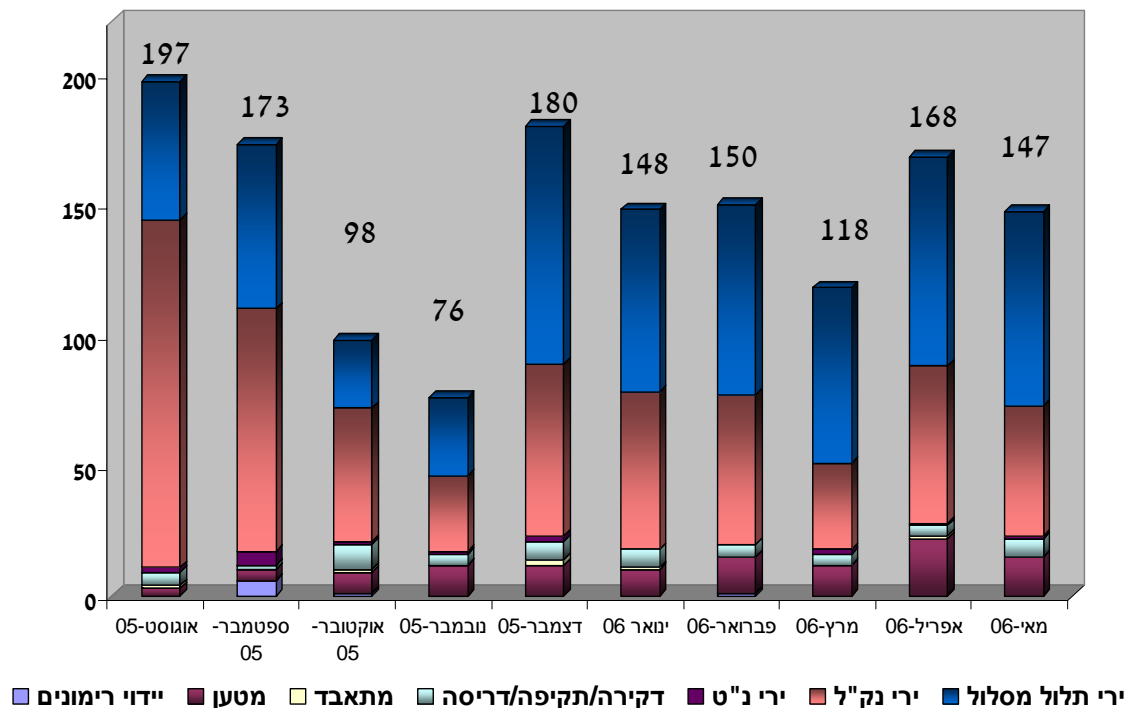

פוסטר של ה"חמא"ס" המשבח את "פועלו" של העצור אברהים חאמד. בפוסטר כתוב (מלמעלה למטה): "מבוקש מספר אחד בגדה המערבית; המיתוס [באותיות גדולות רוויות דם], המפקד הבכיר ב"גדודי עז אלדין אלקסאם", השיח' האסיר אברהים חאמד" (אתר האינטרנט של "גדודי עז אלדין אלקסאם", 30 במאי).

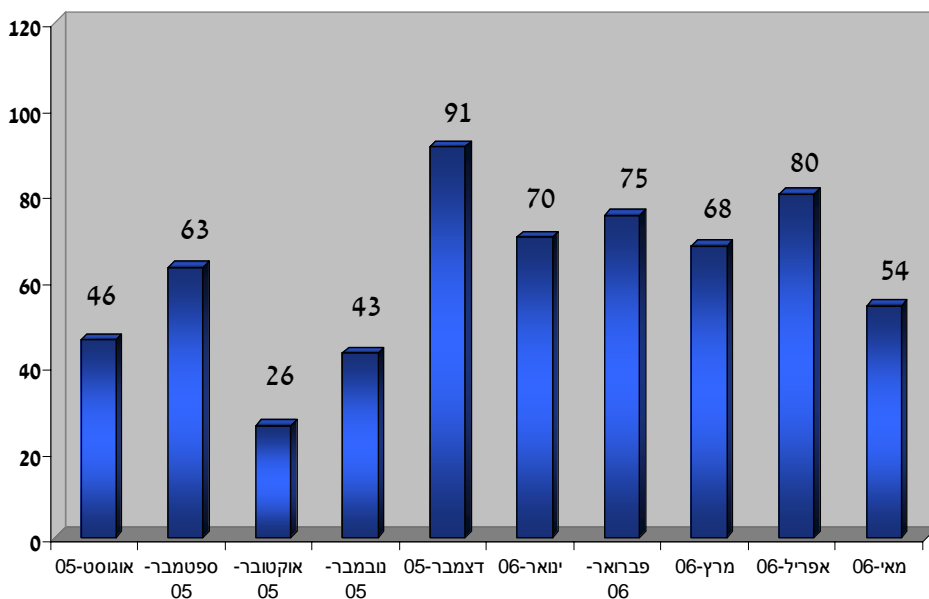
✿ מעצר ראש ארגון "הג'האד האסלאמי בפלסטין" בקלקיליה מחמד סמיד
מחמד שובכי (24 מאי) ברמאללה. במהלך פעילות מעצרו הותקף הכוח הישראלי באבנים ואף נורתה לעברו אש. בתקרית שהתפתחה במקום נהרגו ארבעה פלסטינים וכ-30 נפצעו. מחמד שובכי, שנעצר בפעולה שוחרר מהכלא הישראלי לפני כשנתיים ולאחר שחרורו שב לעסוק בפעילות מרור.

נתונים סטטיסטיים מאז ההינתקות²

מאפייני הפיגועים בחלוקה חודשית

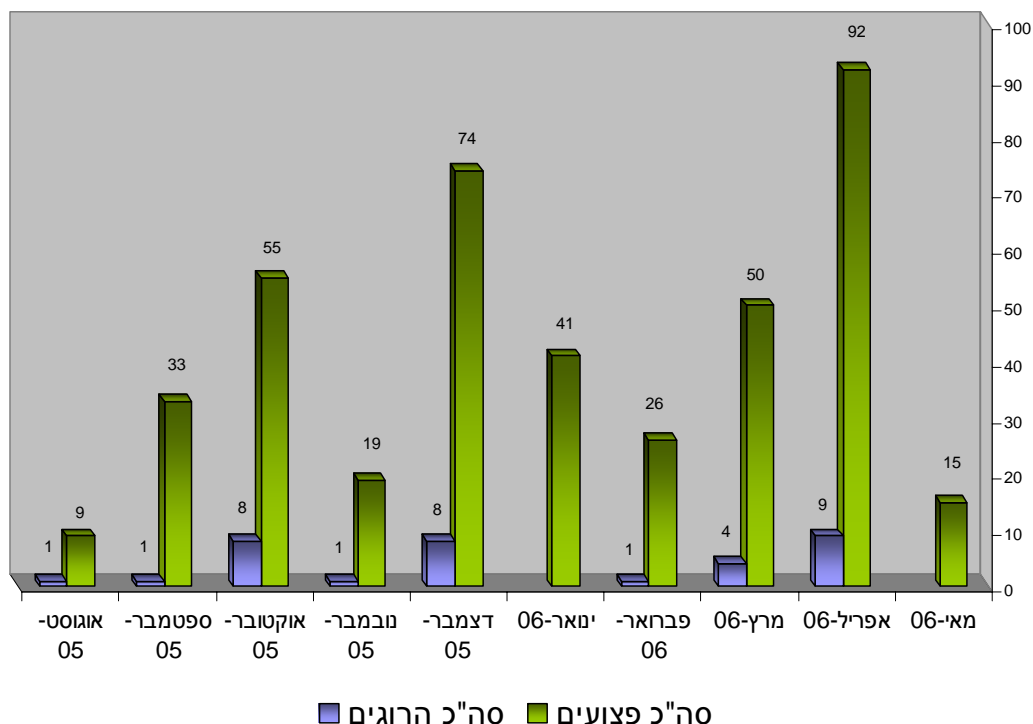

נפילות מזוהות של נשק תלול מסלול (בעיקר רקמות "קסאם") בחתך חודשי

² הנתונים עדכניים לבוקר ה- 31 מאי.

נפגעים ישראלים בחתך חודשי

מדיניות ישראל

האיום האיראני ותוכנית ה"התכנסות" במוקד שיחות ראש ממשלת ישראל בארה"ב

ראש ממשלת ישראל אהוד אולמרט ערך את ביקורו הראשון כראש ממשלה בארה"ב. שיחתו עם נשיא ארה"ב (23 במאי) התמקדה באיום האיראני ובמדיניות ישראל כלפי הפלסטינים. בשני הנושאים הללו הושגו בין שני הצדדים הסכמות והבנות, שעיקרן:-

האיום האיראני: שליח "הארץ" לווינגטון אלוף בן (המסתמך על מקורות בפמליית ראש הממשלה) דיווח כי הושגה בסוגיה האיראנית הבנה המורכבת משני חלקים: ראשית כל, יש "לעשות הכל" כדי שאיראן לא תשיג נשק גרעיני. ושנית, מתן "מטרייה" אמריקאית לישראל במקרה שאיראן תהפוך למעצמה

גרעינית ותפנה נגד ישראל. הנשיא בוש נתן לכך ביטוי בהצהרתו כי "במקרה של התקפה כלשהי על ישראל, ארה"ב תבוא לעזרת ישראל" ("הארץ", 26 במאי).

🌸 הנושא הפלסטיני: ראש הממשלה אולמרט הבטיח כי הוא מחויב ל"מפת הדרכים" ויפעל למיצוי ההידברות עם אבו מאזן. אולם אם לא יימצא פרטנר פלסטיני תיפנה ישראל לתוכנית ה"התכנסות". במסיבת עיתונאים משותפת הבהיר נשיא ארה"ב כי החלופה המועדפת בעיניו הינה הסכמה שבסיסה "מפת הדרכים". את הרעיונות בדבר ה"התכנסות" כינה הנשיא רעיונות נועזים ("bold ideas") העשויים להוות "צעד חשוב לקראת השלום (an important step toward the peace)". אולם הנשיא הבהיר כי ניתן יהיה לראות ב"התכנסות" מהלך ביניים בלבד והסכם סופי על גבולות הקבע יושג רק בהסכמה הדדית.

■ האיום האיראני ותוכנית ה"התכנסות" תפסו מקום מרכזי בנאומו של ראש הממשלה בפני מושב משותף של שני בתי הקונגרס האמריקאי (24 במאי). להלן קטעים נבחרים (על פי אתר האינטרנט של משרד ראש הממשלה):

🌸 "הרשו לי להצהיר זאת באופן המפורש ביותר: לא נוכל להיכנע לטרור... לא ניכנע לטרור.. ואנו ננצח במלחמה נגד הטרור... הרשות הפלסטינית נשלמת ע"י ה"חמא"ס" – ארגון המתאפיין באנטישמיות ארסית, האדרת הטרור ומחויבות להשמדתה המוחלטת של ישראל... היא לא תוכל להוות פרטנר".

🌸 "... אני מושיט את ידי לשלום למחמוד עבאס, הנשיא הנבחר של הרשות הפלסטינית. בשם מדינת ישראל, אנו מוכנים לנהל מו"מ עם רשות פלסטינית. רשות זו חייבת להתנער מהטרור, לפרק את תשתית הטרור, לקבל את ההסכמים וההתחייבויות הקודמים ולהכיר בזכות קיומה של מדינת ישראל...".

🌸 "... מפת הדרכים הייתה - ונותרה - התוכנית הנכונה. הנהגה פלסטינית המקיימת את התחייבויותיה תמצא בנו שותף מוכן לשלום. אולם אם הם יסרבנו, לא ניתן למשטר טרור זכות וטו על התקדמות... אם נגיע למסקנה שהנתיב

הביליטראלי עם הפלסטינים הוא חסר סיכוי... ישראל תחפש חלופות אחרות... זו תהייה הנקודה שבה יגיע הזמן ל'התכנסות'... ה'התכנסות' אמורה להפחית באופן משמעותי את החיכוך בין ישראל והפלסטינים ולפתור חלק ניכר מהסכסוך...".

❁ "איראן, תומכת הטרור הגדולה בעולם... עומדת על סף רכישת יכולת צבאית גרעינית. עם נשק כזה, ביטחון העולם כולו יועמד בסכנה. אנו מעריכים מאוד את מנהיגותה של אמריקה בסוגיה זאת ואת האמונה החזקה – החוצה מפלגות – שאיראן החמושה בנשק גרעיני היא איום בלתי נסבל לשלום ולביטחון בעולם. איראן גרעינית פרושה... השמדה המונית של אנשים חפים מפשע... עבורנו זה איום קיומי... אולם אין זה איום על ישראל לבדה... אם לא ניקח ברצינות את הרטוריקה האיראנית הלוחמנית כעת, נאלץ לקחת ברצינות את חוקפנותה הגרעינית אחר כך...".

שר הפנים מאיים בביטול אישורי שהיית הקבע של פעילי חמא"ס בכירים חושבי מזרח ירושלים

■ שר הפנים רוני בר-און חתם (30 מאי) על צו המורה לארבעה פעילי "חמא"ס", להפסיק חברותם ב"מועצה המחוקקת" ובמשלה ולא יישלל מהם מעמדם כתושבי קבע במדינת ישראל תוך שלושים יום. המדובר בשר לענייני ירושלים, ח'אלד אבו ערפה, ובשלושה חברי "המועצה המחוקקת": מחמד אבו מיר, מחמד טוטח ואחמד עמון. שר הפנים הדגיש כי הארבעה חברים ב"חמא"ס" המוגדר כארגון טרור וכי בסמכותו לבטל את אישור שהיית הקבע שלהם בישראל. בתגובה מסרו הארבעה כי יאבקו נגד החלטה זו בכל האמצעים. מחמד אבו מיר ציין כי הם יפנו לבתי המשפט בישראל ואחר כך לבתי המשפט הבינלאומיים (סוכנות הידיעות "מעא", 30 במאי).

הזירה הפנים-פלסטינית

החריפו העימותים האלימים בין פת"ח ו"החמא"ס"

■ במחצית השניה של חודש מאי החריפו העימותים האלימים בין מוקדי הכוח היריבים ב"רשות הפלסטינית", בעיקר בין תנועת ה"פת"ח ומנגנון הביטחון המסכל לבין ה"חמא"ס". העימותים התמקדו ברצועת עזה הגם שמידי פעם הם גלשו גם לגדה

המערבית. העימותים כללו חיסולים אישיים, חטיפות, ירי והנחת מטענים וגבו מחיר בהרוגים ובפצועים משני הצדדים. עם זאת הן ה"פת"ח והן ה"חמא"ס" עשו מאמצים על מנת שהתקריות תצאנה מכלל שליטה ולא תהפוכנה למלחמת אזרחים כוללת.

■ במסגרת זו בלטו מספר התנקשויות בבכירי מנגנוני הביטחון, שמאחוריה עמדו, להערכתנו, פעילי הזרוע המבצעים-טרוריסטית של ה"חמא"ס":

❁ **התנקשות בראש המודיעין הכללי טארק אבו רג'ב** באמצעות מטען חומר נפץ, שהוטמן במעלית במטה מנגנון המודיעין הכללי ברצועה. טארק אבו רג'ב נפצע קשה ופונה לבית חולים בישראל ושניים משומרי ראשו נהרגו.

❁ **הריגתו של נביל הדהד, ראש הביטחון המסכל בדיר אלבלח ומחנות המרכז,** באמצעות בפיצוץ מטען וירי על מכוניתו ליד המטה הראשי של המנגנון בעזה (אי.פי. 24 מאי).

❁ **ניסיון התנקשות ברשיד אבו שבאכ, האחראי על מנגנוני ביטחון הפנים במשרד הפנים,** באמצעות מטען חבלה שמשקלו כמה עשרות ק"ג שהונח בקרבת ביתו. המטען לא התפוצץ.

❁ **ניסיון התנקשות בסלים אבו צפיה, מנהל המעברים,** באמצעות מטען שהונח סמוך לביתו. המטען לא התפוצץ.

מכוניתו השרופה של וצפי קבהא, השר לענייני אסירים בממשלת ה"חמא"ס", שהוצתה בג'נין במסגרת העימותים (אתר האינטרנט של ה"חמא"ס", 30 מאי)

■ העימותים הללו, שלא הסתיימו (בליל 29 במאי נמשכו התקריות האלימות ברצועה), מלווים במלחמת תעמולה ובהכפשות הדדיות, במסגרתה האשימו הצדדים היריבים זה את זה באחריות להדרדרות המצב הביטחוני. במקביל לעימותים התקיימו גם ניסיונות להרגעת המצב הן באמצעות תיווך מצרי והן במסגרת פגישות בין נציגים של אבו מאזן ואסמאעיל הניה ובמסגרת הדיאלוג הלאומי (ראו להלן).

הקמת כוח ביטחוני חדש בשליטת ה"חמא"ס

■ על רקע ההידרדרות המתמשכת במצב הביטחוני וחוסר יכולתם של כוחות הביטחון להשתלט על המצב, הודיע סעיד ציאם, שר הפנים בממשלת ה"חמא"ס, על הקמת כוח ביטחוני חדש (המכונה "הכוח המבצע"). הכוח מונה כ-3,000 איש וגויסו לשורותיו פעילי טרור של ה"חמא"ס ו"וועדות ההתנגדות העממית". הכוח מהווה באופן פורמאלי חלק מכוחות המשטרה, הוא כפוף ישירות למשרד הפנים ואנשיו אמורים לבצע משימות שיטור ושמירה על הסדר הציבורי ("אלקדס", 21 מאי). הכוח הוקם בלוח זמנים קצר ואנשיו מהרו להתפרס ברצועת עזה.

אנשי הכוח הביטחוני החדש, שנפרסו ברצועת עזה (מלוויזת "אלג'זירה", 18 מאי)

שר הפנים סעיד ציאם מודיע על הקמת הכוח הביטחוני החדש ופריסתו (מלוויזת "אלג'זירה", 18 מאי)

■ פריסת הכוח, הנתפס כזרוע ביצועית של ה"חמא"ס, המופנית נגד אויביו מבית, לא זאת שלא הביאה להרגעת המצב הביטחוני אלא "שפכה שמן על המדורה" והיותה **זרו להגברת העימותים בין הצדדים היריבים. "פת"ח**, מצידו, הודיע כי הכוח החדש אינו חוקי וכי הוא רואה בהקמתו הסלמה העלולה להוביל למלחמת אחים. כמהלך נגדי

הודיע "פת"ח" על הקמת כוח ביטחוני משלו ואנשיו יצאו לרחובות והתעמתו עם אנשי ה"חמא"ס". כמו כן התקיימו הפגנות של תושבים נגד הכוח הביטחוני החדש.

הפגנות בעזה נגד הקמת הכוח (מלווייה פלסטינית, 18 מאי)

■ בשלב זה, חרף כל הלחצים, מסרב שר הפנים סעיד ציאם, בגיבויו של ראש הממשלה אסמאעיל הניה, לסגת מהחלטתו. בכירי ה"חמא"ס הדגישו כי הכוח הינו חוקי ואף טענו כי הוא הוקם בתאום עם אבו מאזן. שר הפנים אומנם ניסה להפחית את מידת ניראותם של אנשי הכוח הביטחוני ברחובות עזה אך הכוח והאנטיגוניזם שהוא יוצר ממשיכים להתקיים וללבות את המתרחשות בין הצדדים.

אבו מאזן מאיים להציג למשאל עם את "יוזמת האסירים"

■ ב- 25 במאי נפתח מפגש "הדיאלוג הלאומי" הפלסטיני בו שותפים נציגי הפלגים הפלסטינים. ברקע לדיאלוג לחץ ציבורי הולך וגובר לשים קץ לאנרכיה ולתקריות האלימות בין "פת"ח ל"חמא"ס". בנאום שנשא אבו מאזן בפתחת "הדיאלוג הלאומי" הוא הכריז (במעין אולטימאטום) כי אם תוך עשרה ימים לא יושגו הסכמות במסגרתו אזי הוא יציג תוך 40 יום למשאל עם את "יוזמת האסירים".

■ "יוזמת האסירים" הינה "מסמך הפיוס הלאומי", שחובר בכלא "הדרים" (בשרון) במטרה לקדם את "הדיאלוג הלאומי". המסמך גובש ע"י מנהיגי העצורים בכלא ובראשם מרואן אלבע'וטי מה"פת"ח,, עבד אלח'אלק אלנחשה מה"חמא"ס" ובסאם אלסעדי מ"הג'האד האסלאמי בפלסטין". להלן הנקודות הבולטות ב"מסמך האסירים" (על פי נוסח המסמך שהתפרסם בסוכנות הידיעות הפלסטינית, 11 במאי):-

✿ העם הפלסטיני חותר להקים מדינה עצמאית, שבירתה ירושלים בשטחים שנכבשו ב- 1967 (סעיף 1).

✿ הבטחת "זכות השיבה" לפליטים הפלסטינים (סעיף 1).

✿ שחרור כל האסירים והעצורים הינו חובה לאומית מקודשת (סעיפים 1, 8).

✿ זכותו של העם הפלסטיני לדבוק ב"התנגדות" (קרי, האלימות והטרור) תוך מיקודה לשטחים שנכבשו ב- 1967 (סעיף 3).

✿ הקמת ממשלת אחדות לאומית בה ישתתפו בין השאר "פת"ח" וה"חמא"ס" (סעיף 6).

✿ ניהול המו"מ בשמו של העם הפלסטיני הינו בסמכותם של אש"פ ויו"ר "הרשות הפלסטינית".

■ בעוד שה"פת"ח, הביע תמיכתו ב"מסמך האסירים" הסתייגה ממנו ה"חמא"ס. זאת הן בשל התנגדותה לכמה מסעיפי היוזמה והן בשל ראייתה את השימוש ביוזמה כניסיון של אבו מאזן לכפות עמדותיו עליה (תוך עקיפת "המועצה המחוקקת"). גם אסירי "חמא"ס בבתי הכלא השונים (למעט כלא "הדרים") פרסמו הודעה המסתייגת מהיוזמה (סוכנות הידיעות "ראמתאן", 27 במאי). בקרב הציבור הפלסטיני לעומת זאת קיימת תמיכה גורפת ב"מסמך האסירים" (כ-85% מהציבור הפלסטיני) וביוזמת אבו מאזן למשאל העם (כ-81%) (סקר של חברת "Near East Consulting", "אלאחיאת אלג'דידה", 29 במאי).

מעצר דובר ה"חמא"ס" בעת ניסיון הברחת כספים לרצועת עזה

■ סאמי אבו זהרי, דובר ה"חמא"ס ברצועת עזה, נעצר (19 מאי) במעבר רפית. ברשותו נמצא סכום כסף של 639,000 יורו במזומן אותו נשא בחגורה על גופו ("רויטרס", 19 מאי). לטענת אבו זהרי המדובר בכספי תרומות שהוא אסף עבור משפחות האסירים. הכסף הוחרם והועבר לשר הפנים על מנת שיעמידם לרשות הממשלה (אתר האינטרנט של ה"חמא"ס", 22 מאי).

סאמי אלז'הרי בעת יציאתו למצרים דרך מעבר רפיח
(מלוויית "אלג'זירה", 14 במאי)

סיוע הומניטארי לפלסטינים

כללי

■ המשבר הפיננסי המתמשך מוביל לעיכוב בתשלום משכורות מרץ, אפריל (ועתה גם מאי), וממשיך ליצור גילויים של מצוקה ומחסור בקרב האוכלוסייה הפלסטינית (החמרה באבטלה ובעוני ופגיעה במרקם החיים) כל אלו פוגעים ביכולתה של ממשלת ה"חמא"ס לתפקד בצורה תקינה ומחייבים אותה לנסות ולמצוא מענה לקשיים הכלכליים.

■ מעיק במיוחד על ממשלת ה"חמא"ס הינו העיכוב המתמשך בתשלום המשכורות. הממשלה מנסה למצוא לכך פתרונות נקודתיים ובמקביל לגייס משאבים שיאפשרו לפתור את הבעיה מיסודה. בינתיים גוברים גילויי המחאה בקרב עובדי "הרשות". בראמאללה ובבית לחם התקיימו הפגנות (30 במאי) וב-3 ביוני מתוכננת שביתה כללית. אבו מאזן ומשלחות מטעם ה"חמא"ס מנסים לגייס סיוע בינלאומי תוך שאבו מאזן שב ומזהיר מפני תופעות של עוני, רעב ואנרכיה.

■ ולמרות זאת נותר בינתיים מעמדה של ממשלת ה"חמא"ס בקרב הציבור הפלסטיני איתן. זאת הן בשל העדר אלטרנטיבה (על רקע חולשת ה"פת"ח) והן משום שה"חמא"ס ממשיכה לשמור על תדמית "נקייה" ומציגה עצמה כמי שמנסה לפתור את מצוקות העם הפלסטיני. התרעומת והביקורת מתועלים ע"י ה"חמא"ס כלפי חוץ כאשר ישראל, ארה"ב, הקהילה האירופאית ולעיתים אף העולם

הערבי/מוסלמי מוצגים "כאשמים" ב"מצור" המוטל על העם הפלסטיני (על פי הטרמינולוגיה של ה"חמא"ס").

האיחוד האירופי

■ בהתאם להחלטת ה"רביעייה" (9 במאי) נדונה עתה בנציבות האירופית הצעה להקמת מנגנון סיוע לפלסטינים. אמה אדוין, דוברת הנציגות האירופית לענייני חוק, הודיעה כי בימים הקרובים יציג האיחוד **תוכנית מפורטת** לתיעול סיוע בינלאומי לפלסטינים תוך עקיפת ממשלת החמא"ס (אי.פי, בריסל, 29 במאי). תוכנית זאת תאפשר להכניס ל"הילוך גבוה" את כוונות האיחוד להעביר סיוע הומניטארי לפלסטינים.

ישראל

■ בישיבתה ב- 21 במאי החליטה ממשלת ישראל לאפשר העברת תרופות וציוד רפואי לאוכלוסייה הפלסטינית בשווי של 50,000 ע"ח. עלות הסיוע תמומן מתוך כספי המיסים, שישראל הקפיאה העברתם ל"רשות הפלסטינית". התרופות והציוד יועברו ישירות למוסדות רפואיים פלסטיניים באמצעות ארגוני סיוע בינלאומיים (אתר האינטרנט של משרד ראש הממשלה). מתאם פעולות הממשלה בשטחים נערך להקמת מנגנון, שיאפשר העברת תרופות וציוד רפואי באמצעות ארגוני סיוע בינלאומיים. כמו כן הוסדרה העברת תרומות למטרות הומניטאריות של מדינות וארגונים בינלאומיים לשטחי ה"רשות" דרך ישראל.

העברת סיוע הומניטארי לפלסטינים

■ מספר מדינות ברחבי העולם הודיעו על כוונתם להעביר סיוע הומניטארי לפלסטינים. כך למשל, שר החוץ של **מלזיה** אמר כי יגיש סיוע בשווי של 16 מיליון דולר לחזק את התשתיות ב"רשות" ולסייע לפרויקטים מיוחדים ("אלביאן", 28 במאי); **מרוקו** שלחה בדרך הים 210 טונות מצרכי מזון (סוכנות הידיעות הצרפתית, 28 במאי); **שוויץ** החליטה להעביר תרומה בשווי של 819,000 דולר לצורך רכישת תרופות (סוכנות הידיעות הצרפתית, 28 מאי); **נשיא אינדונזיה** הבטיח להעניק ל"רשות" מוצרי מזון

וסיוע רפואי ("רויטרס", 26 מאי); קבוצת פוליטיקאים אינדונזים העניקה לשר החוץ מחמוד זאהאר 251,000 דולר במזומן ומחוקקים אינדונזים עמם נפגש העבירו לו תרומה של 90,000 דולר במזומן ("רויטרס", 26 מאי).

ה"חמא"ס ממשיך בפעילות מדינית על מנת לגייס סיוע ולצאת מהבידוד הבינלאומי

■ נמשכים מסעות בכירי ממשלת ה"חמא"ס ברחבי העולם, שנועדו להביא להכרה בינלאומית בממשלת ה"חמא"ס ולתמיכה בה:-

✿ השר לענייני פליטים עאטף עדואן, ערך סבב ביקורים במדינות אירופה במהלכו ביקר **בשבדיה ובנורווגיה** (12-16 מאי). משם יצא לגרמניה שם נועד עם חברי פרלמנט גרמניים, בהם ראש ועדת הסיוע לפיתוח והוועדה לענייני החוק. דובר מטעם קנצלרית גרמניה הודיע כי היא הביעה כעס על קיום הביקור ללא אישורה, באומרה כי השר אינו רצוי עד שתמלא "הרשות הפלסטינית" את דרישות הקהילה הבינלאומית (סוכנות הידיעות הצרפתית, 17 מאי).

עאטף עדואן בפגישה עם ראש ממשלת נורווגיה לשעבר (אתר האינטרנט "אלצפצאפ", 24 מאי)

✿ מחמוד אלוהאר נפגש בעת ביקורו באינדונזיה עם הנשיא, שר החוץ ויו"ר הפרלמנט. מחמוד אלוהאר הזמין גם לקחת חלק בכינוס של המדינות הבלתי מזדהות, שהתקיים באינדונזיה, הוא ביטל את השתתפותו בשל העובדה שבכינוס יוצגו הפלסטינים ע"י פארוק קדומי, יו"ר המחלקה המדינית של אש"פ (פארוק

קדומי כינה את מחמוד אלזהאר "טירון" וציין כי מעמדו בכיר יותר משל נציגי הממשלה הפלסטינית. סוכנות הידיעות הצרפתית, 29 במאי).

❁ סין הזמינה (17 במאי) את שר החוץ מחמוד אלזהאר להשתתף בכנס סיני-ערבי בביג'ינג, במהלכו ייפגש עם שר החוץ הסיני. בכיר במשרד החוץ הסיני אמר כי סין קוראת לקהילה הבינלאומית לכבד את תוצאות הבחירות ב"רשות" אולם היא דורשת ממשלת ה"חמא"ס" לכבד את ההסכמים המדיניים ("אלאיאם", 18 מאי). מחמוד אלזהאר צפוי לבקר גם בסרילנקה ובאיראן.

■ בעוד ה"חמא"ס" ממשיך במאמציו לגיוס תמיכה ממדינות אירופה והעולם הערבי/אסלאמי, אסמאעיל הניה, ראש ממשל ה"חמא"ס", **תקף בחריפות את ארה"ב**. בראיון לסוכנות הידיעות האיראנית הוא ציין כי **ארה"ב הינה אויבת האסלאם והמוסלמים כי הממשל האמריקאי נתון להשפעת "הלובי הציוני"**. הניה האשים את ארה"ב כי היא עושה כל מאמץ להביא לכישלון ה"חמא"ס" שנבחרה באופן דמוקרטי (IRNA, 30 במאי).